matică, Alexandru Darie schimbă registrul în funcție de autorul la care ne trimite intenția parodică a lui Tudor Popescu ori în funcție de adresa ei satirică, în vreme ce materia liantă, viața teatrului adică, își păstrează constant tonul firesc, colocvial, impresia de improvizat acum, sub ochii publicului. Senzația este atît de puternică încît tu, spectator, te simți îndemnat, la rîndu-ți, să intervii în disputele organizatorice și în micile conflicte, să izgonești personajul Încasatorului (o șarjă excelentă a lui Daniel Vulcu), să împuținezi tracasările care macină viața Directorului de teatru (dăruit cu semne și însemne reale de Ion Mâinea). Te simți îndemnat să faci toate acestea pentru că firescul este puternic și tu ai acceptat convenția. Te reprimi pentru că, brusc, regizorul schimbă tonul și te readuce la condiția de spectator în stal sau lojă. El imprimă o stare ludică, actorii îl urmează necondiționat și spectatorii vin în trena acestora. Dacă cine știe ce motive personale te împiedică a-i urma, paguba și vina îți aparțin, căci ei au făcut tot ce au putut spre integrarea tuturor în jocul de-a teatrul și în miracolul acestuia. Au jucat țigănci, Tanțe și Amalii ca Mariana Vasile, au fost Podaru o dată și de două ori ca Petre Panait, au compus, reculeși și pehlivani, „discursuri funerare" ca Nicolae Barosan și Laurian Jivan, au fost ramoliți și mizerabili **(In vino veritas)**, abjecți și nesătui **(Peștișorul de argint)** ca Simona Constantinescu și Nicolae Toma, au pus suflet în Dobitocul și în Costel precum Ion Mâinea, s-au transformat în reporteră (Alla Tăutu), regizor tehnic și sufleor (Florența Manea) ș.a.m.d. Au fost ce le-a cerut textul, impus regizorul și îngăduit forțele proprii. I-am crezut în toate ipostazele. Nu în mod egal. Dar jocul de-a teatrul ne-a convins.

Florica ICHIM

Tensiune bine temperată

Biografia unei femei confirmă și întărește credința celor ce l-au apreciat pe Radu Iftimovici în urma celorlalte două prezențe pe scenă. Această piesă pare că scoate la vedere unul dintre cazurile pe care se întemeiază maxima generalizare, care confirmă regula, legile firii. În adolescență, Agata Cristea a iubit pe cineva care, din diverse motive, foarte întemeiate altminteri, a părăsit-o. Și Agata Cristea l-a ucis ; desigur, în imaginație. Mai apoi se căsătorește, de fapt părinții și rudele o mărită cu cineva pe care nu-l dorea, Vasile Cristea ; acesta se îmbolnăvește și moare. Agata își imaginează că ea i-a provocat moartea și, inconștient, se bucură de triumful unei mîrșăvii săvîrșite. Rămîne singură cu fiica sa, care, mai tîrziu, din pricina vieții ei personale, o va ignora, uitînd să-i telefoneze lungi perioade. La cîțiva ani după văduvie, cineva îi face curte cu insistență. Dar ea pregetă și, după o vreme, din pricina fiicei, renunță la domesticele intenții maritale, săvîrșind încă o crimă. Iar șeful ei de la serviciu o necăjește, o sufocă și o eclipsează ; devine și el, la rîndu-i, iluzoria victimă a unui alt asasinat imaginar. Momentul definitivei singurătăți o face să se sperie de propriile ei crime, cîndva imaginate. Și, aceeași conștiință care le-a presupus săvîrșite își naște și judecătorii ei intransigenți și inflexibili. Unul dintre cei doi este imaginea fiicei... Piesa începe tocmai cu apariția acestor plăsmuiri ale personajului.

Regizorul Paraszka Miklos pornește tocmai de la aparențe : și realizează parcursul speculațiilor în sens invers. În scenă, doi anchetatori dau buzna în casa Agatei Cristea, pentru a o interoga în legătură cu niște crime asupra cărora nu mai există nici un dubiu în privința făptașului. Ceea ce rămîne de stabilit sînt doar detaliile, motivațiile. De aici o tensiune de „polițist" bine temperată și mînuită în toate registrele : precipitări, panici, suspiciuni, derută, strategii de învăluire menite s-o epuizeze pe anchetată, coloană sonoră (excelent realizată de Gavril Pinte), ecleraj, intrări și ieșiri derutante — într-un cuvînt, o montare în care virtuțile textului sînt speculate spectaculos, iar în absența loviturii de teatru, care face deliciul piesei polițiste, se instalează penumbra grea a enormului eșafodaj de prompte pedepse meritate, ridicat cu atîta energie de Agata și dovedit atît de dureros inutil... Așadar, în finalul spectacolului, crimei, faptei reprobabile i se substituie nevoia imperioasă de a făptui acea ideală (deci imposibilă) eradicare morală, socială, la care

---

BIOGRAFIA UNEI FEMEI de RADU IFTIMOVICI • TEATRUL DE NORD din SATU MARE • Data premierei : 29 aprilie 1988 • Regia : PARASZKA MIKLOS • Scenografia : GÖRGÉNYI GABRIELLA • Distribuția : VIORICA SUCIU (Agata), OLIMPIA ION NICULESCU (Nora), ION TIFOR (Chelaru).

www.ziuaconstanta.ro

visează fiecare om. Dar aceasta numai pentru o clipă, căci Agata, la primul apel telefonic care-i solicită competența, redevine femeia îndatoritoare, devotată, amabilă, harnică, supusă. Acestui rol, Viorica Suciu îi adaugă nuanțe de disperare blîndă, de revoltă înduioșătoare, o fremătare naivă de femeie gata oricînd să devină uitucă dacă-și recapătă dreptul de a se simți folositoare cuiva.

Grav agresivă, sumbru intransigentă, sinceră cu amărăciune, nervoasă, acidă, involuntar tiranică, Olimpia Ion Niculescu întruchipează în personajul Nora — fiica Agatei — o justițiară care descoperă că vinovată de atitea suferințe este blînda alcătuire a victimei, precum și ea însăși, fiica aceea de la vîrsta egoismelor infantile.

Ion Tifor, cu dramul de mister provocat de derutante intrări și ieșiri din scenă, este alter ego-ul Norei, ipostaza aducătorului de probe ale unor crime nicicînd făptuite...

Spectacolul are alura unei zile întunecate de nori grei de ploaie, căreia crepusculul îi luminează cu promisiuni chipul întors spre noapte...

Paul Cornel CHITIC

Mici fericiri, cînd le împarți la doi

Atunci, copiii au amuțit brusc: mama vitregă nu era urîtă, cum s-ar fi așteptat, cînta și ea cu două voci, ca și fetele ei, mai devreme, însă gura i se mișca neiscusit, grăbindu-se să prindă din urmă cuvintele cînteculni de pe bandă; nu le prea nimerea în același timp, spre deosebire de Cenușăreasă și uneori de Domnul Ministru, de aceea tot spectacolul a deschis brațele lateral și atît. Altfel, muzica își vedea de lucru, orchestra de pe bandă năvălea periodic peste copii, actorii, cînd nu vorbeau, alergau după cuvinte, iar copiii rîdeau fericiți ori de cîte ori se spunea ceva interesant, cum ar fi: „lasă că dreg eu busuiocul / îndrept eu coada la ibric".

Și-apoi, încă din actul I, copiii au putut învăța să spună repede, aproape cîntat: „deschis, cinstit și sincer" (ia-ncercați!), iar liceenii contaminați de dorul I.A.T.C. precis și-au putut nota, în carnețelele sufletului...

Cenușăreasa era frumoasă, și jumătate din actul I copiii au văzut alcătuirea escortei ei pentru bal, apoi li s-a explicat din ce a fost alcătuită escorta ei pentru bal, apoi iar li s-a explicat, dar și mai frumoasă ar fi fost nașa ei, Zîna cea trăsnită, tocmai pentru că era trăsnită, dacă nu tot regizorul ar fi pus-o să-și caute atît de des bagheta, pînă cînd copiii nici n-au mai rîs. Iar cel mai greu rol l-a jucat Șoricelul-Valet Chiț, care a stat alături de Zînă, tot actul I, nu doar nemișcat, ci și într-o poziție de ginditor, ceea ce l-a și făcut să sugereze varianta **My fair lady**, apropo de Cenușăreasă: ce-o să facă ea oare după bal, „o să se întoarcă la propria-i viață?" La începutul actului II, Cenușăreasa și Prințul au plecat pe o muzică de bar, iar după tragerea concluziilor moralizatoare, temeinica horă a încununat triumful binelui știut și din originalul poveștii jucate, paralel, la „Ion Creangă" și, iată, la „Ion Vasilescu", pricipiul călăuzitor al textului propus de artistul emerit-regizor Ion Lucian și de Virgil Puicea fiind: „mici fericiri cînd le împarți la doi / înseamnă-o fericire-a tuturor", pe care s-a și dansat, fără nici o legătură cu numele Roxanei Colceag, sperăm.

Și nici nu bănuiți cîtă bucurie de joc avea mîna aceea de actori în fața copiilor cu gurile căscate — un public sărbătoresc, recunoașteți? —, chiar atunci cînd era clar că n-au voce și nici nu vor ști să danseze vreodată, de-adevăratelea, deși regizorul asta sperase, tot timpul!

Și-a venit pe urmă întrebarea: „păi la ce v-ați fi așteptat mai mult de la un spectacol pentru copii?"

Corect. De-asta se și omoară apoi, de la douăzeci de ani încolo, după **Belmondo al II-lea.**

Graziela BÂRLĂ

CENUȘĂREASA de ION LUCIAN și VIRGIL PUICEA, după CHARLES PERRAULT • TEATRUL „ION VASILESCU" din GIURGIU • Data premierei: 6 mai 1988 • Regia și scenografia: ION LUCIAN • Coregrafia: ROXANA COLCEAG (de la Opera Română) • Distribuția: JULIETA SZÖNY GHICA (Cenușăreasa); DOMNIȚA CONSTANTINIU MĂRCULESCU (Mama vitregă); VALENTINA LIVINȚ (Judith, sora vitregă a Cenușăresei); IRINA BÎRLĂDEANU (Edith, cealaltă soră vitregă); CONSTANTIN RĂȘCHITOR (Ministrul de la curtea prințului); PAUL GHEORGHIU (Prințul); CORINA NEGRIȚESCU (Zîna cea bună); DINU CEZAR (Valetul, care de fapt era șoricelul Chiț-Chiț).

www.ziuaconstanta.ro